

У принципі, в команді кожен гандболіст повинен вміти виконувати симетричний штрафний кидок, але далеко не кожному з них тренер може довірити таку відповідальну справу. Надійні виконавці або, як їх називають, «штатні пенальтисти», яких в команді повинно бути не менше 2-3 гравців, володіють значним арсеналом різних способів виконання штрафних кидків, при цьому кидок у них швидкий і влучний, а головне – ці гравці психологічно стійкі в екстремальних умовах, а це значить, що ці гравці є лідерами у своїх командах.

За даними досліджень В.П. Зотова, А.И. Кондратьєва (1982) гандболісти за одну гру виконують 20,2% штрафних кидків від загальної кількості кидків за гру. За даними В.Я. Ігнатевої, результативність штрафних кидків складає 75,9%, але практика діяльності гандбольних команд різного рівня, показує, що у багатьох з них відсоток реалізації штрафних кидків залишається дуже низьким.

Аналіз доступної науково – методичної літератури показав, що досліджень проблеми надійності діяльності пенальтистів у гандболі практично немає. Лише в ряді окремих робіт (А.Л. Ратианидзе 1981, Л.А. Латишкевич 1986, В.Я. Ігнатева 1983,1999,2000, В.І. Тхорьов 1999) частина матеріалів містить окремі дані, які присвячені дослідженням результативності протидій воротарів штрафним кидкам, результативності штрафних кидків У зв'язку з цим особливий інтерес викликає проблема дослідження факторів, що впливають на формування надійної змагальної діяльності гандболістів, які виконують штрафні кидки в гандболі, та дає змогу обґрунтувати шляхи підготовки «штатних пенальтистів», бо ця проблема є актуальною та перспективною.

Література:

1. Зотов В. П., Кондратьев А.И. Моделирование подготовки гандболистов высокой квалификации. -К.: Здоровья, 1982.-126с.
2. Игнатьева В.Я., Портнов Ю.М. Гандбол: Учебник для физкультурных вузов. - М: ФОН,1996.-314с.
3. Латышкевич Л.А., Турчин И.Е., Маеневич Л.Р. Гандбол: Учебн.пос.для ин-тов физ.культ.-Киев: Вища школа,1988. – 199 с.,553 ил.

СОЦІАЛЬНО-ПЕДАГОГІЧНА АКТИВНІСТЬ МАЙБУТНЬОГО ВЧИТЕЛЯ ФІЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ

Черняков Володимир Володимирович

Чернігівський державний педагогічний університет ім. Т.Г. Шевченка

Одним з напрямів оновлення та перетворення нашого суспільства є оновлення змісту системи освіти у вищих навчальних закладах на основі гуманізації методів навчання. Найголовнішим завданням вищого навчального закладу з позиції соціального замовлення суспіль-

ства є поєднання формування особистої індивідуальності людини та її відповідальної суспільно активної діяльності, творчої особистості та високого професійно-педагогічного рівня її підготовленості.

Найважливішими якостями сучасного фахівця з фізичного виховання вважаються глибокі професійні знання, теоретична та методична підготовка, фізична підготовленість, організаційні здібності. Разом із тим учні сучасної школи хочуть бачити такого вчителя, який не тільки професійно проводить навчання та виховання учнів засобами фізичної культури, а й у достатній мірі володіє такими якостями як ініціативність, активність, творчість, організаційні якості, відчуття новизни та інше.

Враховуючи суспільне замовлення та оновлюючи систему освіти необхідно визнати, що одним з найважливіших завдань сучасної вищої фізкультурної освіти є формування соціально-педагогічної активності майбутнього вчителя фізичної культури.

Соціально-педагогічну активність слід розглядати як найвищу форму активності людини, яка формується на основі більш спільного родового поняття „активність”, що походить від латинського „activus” та визначає дію, вчинок, діяльність. Соціально-педагогічна активність це особлива якісна форма, яка характеризується включенням у суспільно-педагогічну діяльність та спрямована на формування вищих моральних цінностей майбутньої особистості, на становлення її світогляду, допомогу молодій людині у визначенні свого індивідуального призначення в суспільстві.

Соціально-педагогічна активність майбутнього вчителя фізичної культури на різних стадіях входження в педагогічну діяльність залежить від багатьох об’єктивних і суб’єктивних факторів. Вона проявляється в таких сферах суспільного життя: а) громадська діяльність, б) трудова діяльність, в) навчальна діяльність, г) самоосвітня діяльність, д) заняття фізичною культурою і спортом, е) художня самодіяльність, ж) захоплення.

Соціально-педагогічна активність показує глибину розуміння педагогом розвитку суспільних процесів, відображає характер і спрямованість його суспільно-перетворюючої діяльності в напрямку сприяння формуванню високоморальних цінностей підростаючого покоління.

Необхідність формування соціально-педагогічної активності студентів факультету фізичного виховання зумовлюється не просто звичайним проявом активних дій по відношенню до навколишньої середовища, а й, безпосередньо, потребами нового постійно прогресуючого суспільства. Перш за все ці потреби визначаються створенням стійкої

системи домінуючих цілей, мотивів та установок, котрі складають суспільно спрямовану особистість, здатної позитивно впливати на постійно мінливий світ з метою його перетворення на основі вищих моральних цінностей.

Відомо, що тільки в тому разі, коли педагог набуває незалежності від випадкових впливів навколишнього середовища, він стає здатним вирішувати складні професійно-педагогічні ситуації, спрямовувати весь свій виховний потенціал на формування високоморального суспільства як у межах навчального процесу, так і поза його межами.

Досвід роботи молодих спеціалістів з фізичної культури свідчить про недостатній рівень соціально-педагогічної активності випускників факультету фізичного виховання. В період навчання у вищому навчальному закладі майбутні педагоги, які не мають досвіду суспільної роботи, не рідко негативно відносяться до неї, недооцінюючи роль суспільної діяльності у формуванні професійно-педагогічної майстерності майбутнього фахівця з фізичної культури.

На жаль, перехідний період становлення молодого української держави, негаразди суспільно-економічного стану країни, знецінення вищих моральних цінностей в очах суспільства позначилися спадом соціально-педагогічної активності педагогів і, зокрема, вчителів фізичної культури. Саме вони, безперечно, здатні якнайповніше забезпечити позитивний виховний вплив на молодь та подальший розвиток її морально-вольових якостей, формування її високої моральної культури, котрі збагачують сферу моральних відносин та сприяють самовихованню молодого людини. Такий вплив буде високопродуктивним, якщо педагог, використовуючи свій особистісний потенціал та професіоналізм, здатний організувати спільну зі школярами творчу та плідну життєдіяльність, а учні стають реальними суб'єктами усіх її різновидів та форм.

Створюючи комплексну систему, спрямовану на формування соціально-педагогічної активності, слід враховувати вплив умов, які створює мінливе суспільство та досвід суспільної-перетворюючої діяльності особистості, спрямованих на якісну зміну цих умов та перш за все на зміну самого себе та відношення до суспільства. Процес формування соціально-педагогічної активності майбутнього вчителя фізичної культури має враховувати потреби високоморального суспільства. Він має забезпечити почергове формування суспільно-активної особистості від більш низького рівня до більш високого, перетворення низько активної особистості у високоактивну шляхом включення її в соціально-перетворюючу діяльність суспільства та формування потреби в активній діяльності, виховання особистої

відповідальності за діяльність, спрямовану на позитивні суспільні зміни.

Процес формування соціально-педагогічної активності майбутнього вчителя фізичної культури має включати в себе декілька взаємопов'язаних етапів.

- Враховуючи, що навчально-пізнавальна діяльність є для молодшої людини одним з ключових видів діяльності, на першому етапі необхідне спрямування її на формування стійкого інтересу до навчально-пізнавальної та суспільно-перетворюючої діяльності, які є основою його майбутньої професійно-педагогічної підготовленості. Опановуючи різні види суспільної діяльності, майбутній педагог розширює можливості реалізації своїх творчих потенцій, створює необхідні передумови для зростання своєї соціально-педагогічної активності.
- На другому етапі увагу необхідно зосередити увагу на удосконаленні професійних інтересів, на створення чіткого уявлення про функціональну діяльність вчителя у виховній роботі засобами фізичної культури і спорту, на формування соціальних позицій особистості та вміння орієнтуватись в духовних ідеалах, моральних нормах і цінностях суспільства. Особливим на цьому етапі є виховання відповідальності студентів за виконання виховної та суспільно-педагогічної діяльності враховуючи їх індивідуальні можливості
- Актуалізація накопичення певної педагогічної майстерності студентів у спортивно-масовій роботі зі школярами, розширення спектру виховних можливостей майбутніх вчителів на основі вирішення професійно-педагогічних ситуацій, формування потреби в самовідданій праці на загальне благо суспільства, вміння реалізовувати особисті творчі здібності та обдарування, задуми та бажання.

Забезпечення умов для повноцінного розвитку молодого покоління повинно стати сьогодні найважливішим завданням, яке ставить суспільство перед системою вищої освіти. Динамічні зміни умов життєдіяльності, потреба в спеціалістах, які здатні самостійно аналізувати та шукати шляхи розв'язання проблем соціально-економічного розвитку суспільства, зміни характеру праці – усе це зумовлює необхідність формування нового комплексу соціальних якостей майбутнього вчителя фізичної культури, головною серед яких є позитивна соціально-педагогічна активність.

Висновки:

- Висока активність майбутнього вчителя фізичної культури є першочерговою умовою його професіоналізму;
- Процес формування соціально-педагогічної активності повинен розглядатись як найважливіша умова навчально-виховного процесу на факультеті фізичного виховання;
- Підготовка спеціалістів на факультеті фізичного виховання вимагає створення відповідних умов для формування соціально-педагогічної активності;
- Найбільш ефективними формами (шляхами) формування соціально-педагогічної активності є включення студентів в громадську роботу, самоосвітню діяльність, навчальну практику та використання активних методів навчання.

ПІДВИЩЕННЯ РІВНЯ ФІЗИЧНОЇ ПІДГОТОВКИ СТУДЕНТІВ УДОСКОНАЛЕННЯ ЗАСОБІВ ФІЗИЧНОГО ВИХОВАННЯ

Чуб Анатолій Власович, кандидат педагогічних наук, доцент

Бацунов Сергій Миколайович, викладач

Запорізький національний університет

Практика фізичного виховання у вищих навчальних закладах України показує що на перший курс приходять молодь з низьким рівнем фізичної підготовленості. Як відомо, морфологічне та функціональне формування рухових дій і навичок людини розширюється і удосконалюється протягом послідовного розвитку і трудових дій. В матеріалах міжвузівських науково-практичних конференцій значна частина авторів указують на те, що більшість молоді, яка поступає на перший курс у вищі навчальні заклади має негативне відношення до фізичної культури. Однак, підтверджуючи факт низької фізичної підготовки першокурсників ми не поділяємо думку про те, що молодь байдуже відноситься до фізичної культури. Багаторічна практика роботи з фізичного виховання зі студентською молоддю підтверджує нашу думку про те, що дуже часто вибір методів занять, місця занять, обмеженість індивідуальних можливостей студентів і самого змісту занять знижують інтерес і активність студентів до занять з фізичного виховання. У пошуках кращих методик з фізичного виховання студентів ми провели дослідження яке включало пошук ефективних методик направлених на підвищення інтересу студентів до занять фізичного виховання. Підвищення розвитку їх основних фізичних якостей – сили, швидкості, витривалості.

Планування і проведення занять включало досвід і спеціалізацію викладачів кафебри фізичного виховання, місце і зміст